

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

у 2019 році

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 грудня 2019р. становила 992,5 тис. осіб. Упродовж січня–листопада 2019р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 13277 осіб.

Порівняно із січнем–листопадом 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 217 осіб.

Упродовж січня–листопада 2019р. народилися 5674 малюки. Кількість померлих склала 17043 особи.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–листопаді 2019р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–листопадом 2018р. зросла на 18% й становила 8149 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,9–1,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування, у сфері творчості, мистецтва та розваг, у тимчасовому розміщуванні й організації харчування, в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги й не перевищував 72,7% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–листопаді 2019р. порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 109,4%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–листопада 2019р. зменшилася на 1,9 млн.грн (на 11,2%) та на 1 грудня 2019р. становила 15,3 млн.грн, що дорівнює 1% від фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2019р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 14,1 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–листопада 2019р. на 2,5 млн.грн (на 22%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 7,9 млн.грн (56,3% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 грудня 2019р. становила 1270 осіб (0,7% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 11121 грн, що на 33,4% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за листопад 2019р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–листопаді 2019р. призначено **субсидії на оплату житлово-комунальних послуг** 290,5 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 200,5 тис., у сільській місцевості – 90 тис.

Сума призначених субсидій у січні–листопаді 2019р. становила 101,6 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 78,9 млн.грн, у сільській місцевості – 22,7 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в листопаді 2019р. становив 404,2 грн (у жовтні 2019р. – 497,8 грн).

Крім того, у січні–листопаді 2019р. 25,7 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 4,4 тис., у сільській місцевості – 21,3 тис.

Середній розмір призначеної в листопаді 2019р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 2527,4 грн (у жовтні 2019р. – 3014,8 грн).

У січні–листопаді 2019р. сума субсидій, отриманих домогосподарствами на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 77,5 млн.грн.

У січні–листопаді 2019р. населенням області **сплачено за житлово-комунальні послуги** 2741,4 млн.грн, що становить 96,9% нарахованих за цей період сум. За постачання електричної енергії сплачено 760,1 млн.грн.

На кінець листопада 2019р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 537,1 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 270,2 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 56,8 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 42,6 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 13,2 млн.грн, за постачання електричної енергії – 82,3 млн.грн.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) за 2019р. становив 104,3% (за 2018р. – 109,6%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої в області за 2019р. зросли на 4%. Найбільше (на 17% та 15,7% відповідно) подорожчали продукти переробки зернових та фрукти, на 0,7 – 11,4% – цукор, безалкогольні напої, олія соняшникова, макаронні вироби, м'ясо та м'ясопродукти, масло, молоко, сири, хліб, сметана. Водночас яйця знизилась у ціні на 14,5%, овочі – на 11,6%, рис – на 9,1%, м'ясо птиці – на 4,1%, риба та продукти з риби – на 2,5%.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 22%, алкогольні напої – на 7,4%.

Ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій збільшилися на 27,1%, гарячу воду та опалення – на 17,2%, холодну воду – на 8,8%, каналізацію – на 6,1%. Разом із тим, відбулося зниження цін на природний газ на 27,6%.

Проїзд у залізничному пасажирському транспорті став дорожчим на 34,5%, у автодорожньому – на 6,9%, проте паливо та мастила знизилась в ціні на 10,1%.

Вартість мобільного зв'язку зросла на 29,3%, місцевого телефонного зв'язку – на 17,7%, поштових послуг – на 14,3%, Інтернету – на 10,5%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У 2019р. порівняно з 2018р. індекс промислової продукції становив 89,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 102,6%, у **переробній промисловості** – 86,4%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції зменшився на 18%. Зменшилося виробництво молока та вершків незгущених й без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 2,5%, оселедців солоних – на 10,6%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 12%, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 25,8%, молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 29,6%, масла вершкового жирністю не більше 85% – на 30,4%, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 31,8%, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених - туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 40,5%.

Водночас зросло виробництво олії соняшникової та її фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) у 2,3 раза, свинини свіжої чи охолодженої - туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 27,1%, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних

виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 0,9%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 82%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 90,5%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 103%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 100,9%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 128,3%, у машинобудуванні – 81,2%.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** у 2019р. порівняно з 2018р. випуск промислової продукції склав 92,9%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

За попередніми даними, **індекс сільськогосподарської продукції** у 2019р. порівняно з 2018р. становив 97,5%, у т.ч. в підприємствах – 100,1%, у господарствах населення – 90,4%.

Індекс обсягу виробництва **продукції рослинництва** порівняно з 2018р. становив 97,4%, у т.ч. в підприємствах – 99,7%, господарствах населення – 89,1%.

Індекс виробництва **продукції тваринництва** до 2018р. становив 98%, у т.ч. в підприємствах – 103,7%, господарствах населення – 93,1%.

За розрахунками, на 1 січня 2020р. загальна кількість **великої рогатої худоби** була 161,9 тис. голів (на 6,7% менше 1 січня 2019р.), у т.ч. **корів** – 92,9 тис. (на 6,1% менше); **свиней** – 189,9 тис. (на 6,7% більше), **овець і кіз** – 27,4 тис. (на 2,8% менше), **птиці всіх видів** – 3552,1 тис. голів (на 1,9% менше).

У господарствах населення утримувалося 39% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 54,6%; свиней – 38,5%, овець та кіз – 92,7% та 94,3% птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у 2019р. реалізовано на забій 51,5 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 6,8% більше, ніж у 2018р., вироблено 510,7 тис.т **молока** (на 4,9% менше) та 290,5 млн.шт **яєць** (на 0,7% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 40,2%, молока – 52%, яєць – 83,4%.

БУДІВНИЦТВО

У 2019р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** на суму 1887,6 млн.грн. Індекс будівельної продукції у 2019р. порівняно з 2018р. становив 151,8%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 41,5% (житлових – на 38,8%, нежитлових – на 43,1%), інженерних споруд – на 81,7%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 64,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 28,2% та 7,7% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–листопаді 2019р. експорт товарів становив 718,3 млн.дол. США, імпорт – 393,3 млн.дол. Порівняно із січнем–листопадом 2018р. експорт збільшився на 5,5% (на 37,5 млн.дол.), імпорт зменшився на 13,2% (на 60 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 325 млн.дол. (у січні–листопаді 2018р. також позитивне – 227,5 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2018р. збільшилася частка зернових культур, насіння і плодів олійних рослин, готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів. Натомість зменшилася частка паперу та картону, взуття, деревини і виробів із деревини, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 301,4 млн.дол., або 42% від загального обсягу експорту (у січні–листопаді 2018р. – 261,3 млн.дол., або 38,4%), та збільшився порівняно із січнем–листопадом 2018р. на 40,1 млн.дол., або на 15,3%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Італії, Литви та Німеччини.

Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Азербайджану, Єгипту, Білорусі, Китаю та Туреччини.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Азербайджану в 3,1 раза, Литви – у 2 рази, Китаю – на 48,7%, Єгипту – на 29,7%, Іспанії – на 14,6%, Німеччини – на 13,1%, Білорусі – на 7,7%, Італії – на 3,2%, Нідерландів – на 1,5%; зменшився до Румунії – на 15,3%, Туреччини – на 0,2%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка засобів наземного транспорту, крім залізничного, готових харчових продуктів, продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості. Зменшилася частка полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, мінеральних продуктів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, недорогоцінних металів та виробів із них.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 179 млн.дол., або 45,5% загального обсягу (у січні–листопаді 2018р. – відповідно 203,1 млн.дол. та 44,8%), та зменшився проти січня–листопада 2018р. на 24,1 млн.дол., або на 11,9%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Польщі та Великої Британії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, Російської Федерації, Бразилії та США.

Порівняно із січнем–листопадом 2018р. імпорт товарів збільшився з Бразилії – на 14,2% та Китаю – на 14%; зменшився з Російської Федерації – на 50,2%, США – на 30,3%, Литви – на 20,5%, Польщі – на 20,1%, Німеччини та Білорусі – на 8,3% з кожної, Італії – на 7,4%, Великої Британії – на 6,6%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2019р. становив 19282,1 млн.грн, що в порівнянних цінах на 1,4% більше від обсягу 2018р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлю (юридичних осіб) у 2019р. становив 12710,5 млн.грн і в порівнянних цінах зріс проти 2018р. на 4,9%.

ТРАНСПОРТ

У 2019р. вантажооборот підприємств транспорту становив 1074,9 млн.ткм, або 108,9% від обсягу 2018р. Підприємствами транспорту **перевезено 1856,7 тис.т вантажів**, що становить 123,2% від обсягу 2018р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за 2019р. виконано вантажооборот в обсязі 1044,5 млн.ткм, який зріс на 5,8% порівняно з 2018р. та перевезено 1641,9 тис.т вантажів, що на 9% більше, ніж у 2018р.

Річковим транспортом перевезено вантажів в обсязі 214,8 тис.т.

У 2019р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 707,5 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 73,4 млн пасажирів, що становить, відповідно, 95,6% та 88,9% від обсягу 2018р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 37,5 млн пасажирів, що становить 92,6% рівня 2018р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 14,6 млн пасажирів (93,5% до 2018р.).

Міським електротранспортом перевезено 35,9 млн пасажирів, що становить 85,4% рівня 2018р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області